

UROCZyste OBCHODY 115. ROCZNICY POWSTANIA ZNP ORAZ 81. ROCZNICY POWSTANIA TON W KRAKOWIE

Uroczystości te miały się odbyć w ubiegłym roku, ale nie pozwoliła na to pandemia. Obchody 115. rocznicy powstania ZNP i 81. rocznicy powstania TON odbywały się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego oraz Rektora AGH prof. dr. hab. inż. Jerzego Lisa.

1. października:

Delegacja Zarządu Głównego ZNP oraz prezes Małopolskiego Okręgu ZNP złożyli kwiaty na grobach: Stanisława Nowaka - pierwszego prezesa ZNP (na zdjęciu) oraz prezesów Okręgu Krakowskiego i Małopolskiego Władysława Sieńki i Andrzeja Ujejskiego - na Cmentarzu Rakowickim.

2. października:

Uczestnicy XI Zjazdu ZPNP na dziedzińcu Collegium Maius w Krakowie (1930 r.). Na tym zjeździe po połączeniu ze ZZNPSŚ przyjęto nazwę: Związek Nauczycielstwa Polskiego.

Fot. Archiwum ZNP

W nawiązaniu do historycznych wydarzeń sprzed lat, kiedy to uczestnicy XI Zjazdu Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych połączyli się ze Związkiem Zawodowym Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich, przyjmując nazwę Związek Nauczycielstwa Polskiego i na dziedzińcu Collegium Maius wykonano wtedy historyczne zdjęcie, Członkowie Zarządu Głównego i Zarządów Okręgu, w tym Małopolskiego i Śląskiego przybyłych na uroczystości 115. rocznicy ZNP także stanęli do pamiątkowych fotografii na dziedzińcu tego najstarszego budynku Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Fot. 1.: Członkowie Zarządu Głównego i Zarządów Okręgu, w tym Małopolskiego, na dziedzińcu Collegium Maius – rok 2021.

Fot. 2.: Prezes ZG ZNP Sławomir Broniarz i prezes Oddziału Powiatowego ZNP w Oświęcimiu Grzegorz Stańczyk.

O godz. 12.00 w Centrum Dydaktyki Akademii Górniczo-Hutniczej odbyły się uroczystości 115. rocznicy powstania ZNP oraz 81. rocznicy powstania Tajnej Organizacji Nauczycielskiej moderowane przez kol. Hannę Jakubek. Na tę część obchodów zaproszone zostały także dwie przedstawicielki Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP z Oświęcimia: przewodnicząca Elżbieta Baran oraz kronikarka i projektantka wystawy, której fragment związany z tematyką uroczystości, goście mogli obejrzeć w holu.

W holu goście uroczystości mieli okazję obejrzeć dwie okolicznościowe wystawy. Jedną z nich była część naszej oświęcimskiej wystawy BOHATEROWIE TAMTYCH DNI, poświęconej nauczycielom tajnego nauczania na Ziemi Oświęcimskiej, którą na zdjęciu prezentuje Maria Kramarczyk.

Uroczystość rozpoczęto wprowadzeniem pocztów sztandarowych Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz Okręgu Małopolskiego i odśpiewaniem Hymnu Państwowego.

Głos zabierali:

- Prezes Okręgu Małopolskiego Arkadiusz Boroń:

„Uroczystość dzisiejsza wiąże się z trzema wybitnymi postaciami związkowymi: Stanisławem Nowakiem, Władysławem Sieńko i Andrzejem Ujejskim.”

Prezes ZO ZNP Arkadiusz Boroń

- Rektor Akademii Górniczo – Hutniczej prof. dr hab. inż. Jerzy Lis:

Rektor AGH Jerzy Lis

*„Jestem dumny, że te obchody odbywają się na Akademii Górniczo-Hutniczej. W naszej cywilizacji nauczyciele są autorytetami zaraz po rodzicach. Nauczyciel, jeśli walczy o godną pozycję zawodu nauczyciela, to robi to nie dla siebie tylko dla uczniów, dla ich dobra. W czasie drugiej wojny światowej ZNP już październiku 1939 r. wznowił działalność pod nazwą **Tajna Organizacja Nauczycielska** i rozpoczął tajne nauczanie, co groziło zesłaniem do obozów koncentracyjnych i egzekucjami. Gdy trzeba przekazać coś więcej niż tylko wiedzę, gdy trzeba przekazać ważne wartości i coś poświęcić, nawet życie, wówczas widać nauczycieli. To jest ta głęboka misja zawodu, za którą nauczyciele byli gotowi poświęcić życie, tak jak wielu nauczycieli Tajnej Organizacji Nauczycielskiej.”*

- Prezes ZG ZNP Sławomir Broniarz:

„Nasza organizacja zrodziła się w 1905 roku. Historia powstania Związku wiąże się z dwoma ważnymi wydarzeniami: ze zjazdem nauczycielskim w Pilaszku 1 października 1905 r. oraz z krakowską Ankietą z 28 grudnia 1905 r., którą zainicjował Stanisław Nowak, na grobie którego wczoraj złożyliśmy kwiaty. To te dwa wydarzenia dały początek Związkowi Nauczycielstwa Polskiego. Początki ZNP są nierozdzielnie związane z walką nauczycieli o prawo do nauczania w języku polskim. Wówczas nauczyciele zakładali organizacje, bo chcieli być silniejsi w walce o polską szkołę.”

- List prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego odczytała wiceprezydent Anna Korfel – Jasińska. „Dziękuję za cenne zaangażowanie na rzecz nauczycieli w tym niełatwym czasie” – napisał Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski w liście do uczestników uroczystości.
- W trakcie uroczystości zebrani mieli okazję wysłuchać m.in. referatu okolicznościowego o historii ZNP i Tajnej Organizacji Nauczycielskiej (działającej w latach 1939-45), wygłoszonego przez prof. dr. hab. Kazimierza Karolczaka z Uniwersytetu Pedagogicznego.
- Mogli również obejrzeć fragment filmu historycznego zrealizowanego na zlecenie Okręgu Małopolskiego ZNP
- Wysłuchać wystąpienia przewodniczącego OPZZ Andrzeja Radzikowskiego oraz

- Nagrodzić brawami wyróżnionych: Medalem TON, Medalem KEN, Złotą Odznaką ZNP, odbierających legitymacje nowych członków ZNP oraz medali pamiątkowych „Gloria radices sulphureum” z rąk przedstawicieli Związku Piłsudczyków, a także zdobywczyń wyróżnienia za udział w konkursie ogłoszonym przez ZG ZNP i „Głos Nauczycielski”: „Pamięć i upowszechnienie wiedzy o tajnym nauczaniu”. Tę nagrodę zdobyły między innymi koleżanki Elżbieta Baran i Maria Kramarczyk:

Na zdjęciu od lewej: przewodnicząca Małopolskiej Sekcji Okręgowej Emerytów i Rencistów ZNP Halina Bryg, trzy laureatki wyróżnienia w konkursie „Pamięć i upowszechnienie wiedzy o tajnym nauczaniu” m. in. Maria Kramarczyk oraz przewodnicząca oświęcimskiej SEiR ZNP i prezes Małopolskiego Okręgu ZNP Arkadiusz Boroń.

Uroczystość została zakończona odśpiewaniem Hymnu Związku Nauczycielstwa Polskiego.